

Η Επισκοπική Σφραγίδα

Ο Σεβασμιώτατος

GARLAND F. BYERS, JR., J.D., D.D.

Επίσκοπος των Εθνών, με αποστολική εντολή

Η σφραγίδα είναι το προσωπικό διακριτικό του Επισκόπου. Τίθεται στις επιστολές του, στα συγγράμματά του και στα έγγραφά του, και βρίσκεται στην κορυφή αυτής της διακονίας του Ευαγγελίου μέσω του γραπτού λόγου.

Η προσωπική σφραγίδα ανήκει από παλαιά στο αξίωμα του επισκόπου. Ήδη από τους πρώτους αιώνες οι χριστιανοί σφράγιζαν με σφραγιδοφόρα δακτυλίδια που έφεραν χριστιανικά σύμβολα· ο Κλήμης ο Αλεξανδρεύς, γράφοντας περί το 200 μ.Χ., συμβούλευε τους πιστούς ότι οι σφραγίδες τους έπρεπε να είναι «πελειὰς ἢ ἰχθὺς ἢ ναῦς οὐριοδρομοῦσα ἢ λύρα μουσική ... ἢ ἄγκυρα ναυτική».¹ Μέχρι τον 12ο αιώνα είχε πλέον παγιωθεί το έθιμο οι επίσκοποι σε ολόκληρη την Εκκλησία να φέρουν δική τους σφραγίδα.² Μια τέτοια σφραγίδα δείχνει με εικόνες όσα είναι σπουδαιότερα για τον επίσκοπο και του τα φέρνει στον νου σε όλη τη διάρκεια της διακονίας του.

Έτσι συμβαίνει και με αυτή τη σφραγίδα. Κάθε στοιχείο της έχει προσωπική σημασία για τον Επίσκοπο στη δική του κλήση προς τον Χριστό. Πίσω από αυτήν υπάρχει μια ιστορία· η ιστορία αυτή δεν αφηγείται εδώ, είναι όμως γνωστή στον Επίσκοπο και είναι δική του. Η σημασία κάθε στοιχείου εκτίθεται παρακάτω, μαζί με τις Γραφές στις οποίες στηρίζεται.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

[Ο χρυσός σταυρός](#)   [Οι ακτίνες του φωτός](#)   [Η Αγία Γραφή](#)   [Οι κεραυνοί](#)   [Ο δράκων](#)   [Η υδρόγειος](#)
[Τα σύννεφα της καταιγίδας και τα μανιασμένα ύδατα](#)   [Τα χρώματα: το κυανό πεδίο και η χρυσή παρυφή](#)
[Η επιγραφή](#)   [Το ρητό](#)

Ο χρυσός σταυρός

Στο κέντρο της σφραγίδας βρίσκεται ο σταυρός του Ιησού Χριστού. Εκεί θριάμβευσε Εκείνος επί του θανάτου και κέρδισε αιώνια ζωή για όλους όσοι πιστεύουν σε Αυτόν. Με το πάθος, τη σταύρωση, τον θάνατο και την ανάστασή Του εξόφλησε το χρέος της αμαρτίας που οφειλόταν στον Θεό από την πτώση του ανθρώπου στον κήπο της Εδέμ.

«Διὰ τοῦτο ὥσπερ δι' ἐνὸς ἀνθρώπου ἡ ἀμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθεν καὶ διὰ τῆς ἀμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος διῆλθεν, ἐφ' ᾧ πάντες ἥμαρτον...»

Ρωμ. 5:12

«Ὅς τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἀνῆνεγκεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον, ἵνα ταῖς ἀμαρτίαις ἀπογενόμενοι τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν· οὗ τῷ μάλωπι αὐτοῦ ἰάθητε.»

Α' Πέτρ. 2:24

Ο σταυρός είναι το σημείο εκείνης της νίκης. Επάνω του ο Χριστός εξάλειψε «τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον τοῖς δόγμασιν ὃ ἦν ὑπεναντίον ἡμῖν, ... προσηλώσας αὐτὸ τῷ σταυρῷ· ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας ἐδειγμάτισεν ἐν παρρησίᾳ, θριαμβεύσας αὐτοὺς ἐν αὐτῷ» (Κολ. 2:14–15). Η υπόσχεση του σταυρού είναι η ζωή χωρίς τέλος: *«Οὕτως γὰρ ἠγάπησεν ὁ θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον»* (Ιω. 3:16).

Ο σταυρός διακηρύσσει επίσης ότι όσοι πιστεύουν σε Αυτόν έχουν ήδη κερδίσει εκείνη τη νίκη:

«Ποῦ σου, Θάνατε, τὸ κέντρον; Ποῦ σου, Ἄδη, τὸ νίκος; ... Τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νίκος διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ.»

Α' Κορ. 15:55, 57

Θα βασιλεύσουν μαζί Του αιωνίως στη βασιλεία Του: «εἰ ὑπομένομεν, καὶ συμβασιλεύσομεν» (Β' Τιμ. 2:12), και *«βασιλεύσουσιν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων»* (Αποκ. 22:5).

Ο σταυρός είναι χρυσός για να δείξει ότι καθαρίζει τον χριστιανό. Το αίμα του Ιησού είναι σαν πυρ που εξαγνίζει: «τὸ αἷμα Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας» (Α΄ Ιω. 1:7). Ὅπως ο χρυσός καθαρίζεται στη φωτιά, έτσι και ο χριστιανός καθαρίζεται ἀπὸ κάθε ἁμαρτία. Για τον Κύριο εἶναι γραμμένο ὅτι «αὐτὸς εἰσπορεύεται ὡς πῦρ χωνευτηρίου ... καθιεῖται χωνεύων καὶ καθαρίζων ὡς τὸ ἀργύριον καὶ ὡς τὸ χρυσίον, καὶ καθαρίσει τοὺς υἱοὺς Λευεὶ καὶ χεεῖ αὐτοὺς ὥσπερ τὸ χρυσίον καὶ ὡς τὸ ἀργύριον» (Μαλ. 3:2–3).

Κάποιες φορές οἱ χριστιανοὶ αντιμετωπίζουν δοκιμασίες καὶ θλίψεις. Αυτὲς πρέπει να θεωροῦνται ὡς χρυσός που δοκιμάζεται στη φωτιά, ὥστε ὅσοι μένουν πιστοὶ στον σταυρό να ἔχουν αἰώνια ζωή:

«Ἐν ᾧ ἀγαλλιᾶσθε, ὀλίγον ἄρτι, εἰ δέον ἐστίν, λυπηθέντες ἐν ποικίλοις πειρασμοῖς, ἵνα τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως πολυτιμότερον χρυσίου τοῦ ἀπολλυμένου διὰ πυρὸς δὲ δοκιμαζομένου εὐρεθῇ εἰς ἔπαινον καὶ τιμὴν καὶ δόξαν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ χριστοῦ.»

Α΄ Πέτρ. 1:6–7

«Οἶδεν γὰρ ἡδὴ ὁδόν μου, διέκρινεν δέ με ὥσπερ τὸ χρυσίον.»

Ιώβ 23:10

Ο ἴδιος ο Κύριος συμβουλεύει: «Συμβουλεύω σοι ἀγοράσαι παρ’ ἐμοῦ χρυσίον πεπυρωμένον ἐκ πυρὸς ἵνα πλουτήσῃς» (Αποκ. 3:18). Στους πιστοὺς υπόσχεται: «Γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου, καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς» (Αποκ. 2:10).

Οι ακτίνες του φωτός

Οι ακτίνες του φωτός που λάμπουν πίσω ἀπὸ τον σταυρό σημαίνουν ὅτι ο σταυρός εἶναι τὸ φῶς του κόσμου. Ο Κύριος εἶπε: «Ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ’ ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς» (Ιω. 8:12).

Οι ακτίνες σημαίνουν ἐπίσης ὅτι ὅσοι ἀκολουθοῦν τον Χριστό εἶναι υἱοὶ του φωτός. «Ἔως τὸ φῶς ἔχετε, πιστεύετε εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γέννησθε» (Ιω. 12:36). «Πάντες ὑμεῖς υἱοὶ φωτός ἐστε καὶ υἱοὶ ἡμέρας. οὐκ ἐσμέν νυκτὸς οὐδὲ σκότους» (Α΄ Θεσ. 5:5). «Ἦτε γὰρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν κυρίῳ· ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε» (Εφεσ. 5:8).

Οἱ χριστιανοὶ οφείλουν να εἶναι λύχνος για τον κόσμο, ο καθένας τους μια ακτίνα ἐκείνου του φωτός:

«Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη· οὐδὲ καίουσιν λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. Οὕτως λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσιν τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.»

Ματθ. 5:14–16

Αυτό το πράττουν δεχόμενοι την παρουσία του Αγίου Πνεύματος και αφήνοντας το Πνεύμα που είναι μέσα τους να λάμπει μέσα από τη ζωή τους. Τότε το φως της αλήθειας λάμπει από τη ζωή τους, και η ζωή αυτή γίνεται θυσία ζώσα: «Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ θεοῦ, παραστήσαι τὰ σώματα ὑμῶν θυσίαν ζώσαν, ἁγίαν, εὐάρεστον τῷ θεῷ, τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν» (Ρωμ. 12:1). Τότε οι ἄλλοι μπορούν να προσβλέψουν στους χριστιανούς και να δουν ὅτι εἶναι διαφορετικοί, «ἄμεμπτοι καὶ ἀκέραιοι, τέκνα θεοῦ ἀμώμητα ἐν μέσῳ γενεᾶς σκοτιᾶς καὶ διεστραμμένης, ἐν οἷς φαίνεσθε ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ» (Φιλιπ. 2:15). Οι χριστιανοί εἶναι το φως του κόσμου ἐπειδὴ ἀκολουθοῦν το Φως του κόσμου, τὸν ἴδιο τὸν ἄνθρωπο Ἰησοῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ Χριστός.

Ἡ Ἀγία Γραφή

Ἡ Ἀγία Γραφή εἶναι ὁ κανόνας καὶ ὁ ὁδηγὸς τῆς πίστεως, ὁ ἀλάθητος λόγος τοῦ Θεοῦ:

«Πᾶσα γραφὴ θεόπνευστος καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς ἔλεγχον, πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς παιδείαν τὴν ἐν δικαιοσύνῃ, ἵνα ἄρτιος ᾦ ὁ τοῦ θεοῦ ἄνθρωπος, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐξηρτισμένος.»

Β' Τιμ. 3:16–17

Δίνεται στον χριστιανό για να τη χρησιμοποιεῖ ὡς μάχαιρα, «τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος, ὃ ἐστὶν ῥῆμα θεοῦ» (Εφεσ. 6:17):

«Ζῶν γὰρ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ καὶ ἐνεργὴς καὶ τομώτερος ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν δίστομον καὶ διϊκνούμενος ἄχρι μερισμοῦ ψυχῆς τε καὶ πνεύματος, ἁρμῶν τε καὶ μυελῶν, καὶ κριτικὸς ἐνθυμήσεων καὶ ἐννοιῶν καρδίας.»

Εβρ. 4:12

Ἐτσι τη χειρίστηκε ὁ ἴδιος ὁ Κύριος. Ὄταν ὁ Ἰησοῦς ὁδηγήθηκε στὴν ἐρήμο «πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ διαβόλου», ἀπάντησε σε κάθε πειρασμό με τὸν γραπτὸ λόγο:

- «Γέγραπται, οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος θεοῦ.» (Ματθ. 4:4)
- «Πάλιν γέγραπται, οὐκ ἐκπειράσεις κύριον τὸν θεόν σου.» (Ματθ. 4:7)
- «Ὑπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ· γέγραπται γάρ, κύριον τὸν θεόν σου προσκυνήσεις καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις.» (Ματθ. 4:10)

Τότε ο διάβολος Τον ἄφησε (Ματθ. 4:11).

Ἡ Ἀγία Γραφή εἶναι το μέτρο σύμφωνα με το οποίο ο χριστιανός ζει τη ζωή του: «Λύχνος τοῖς ποσίν μου ὁ νόμος σου, καὶ φῶς ταῖς τρίβοις μου» (Ψαλμ. 118:105)· «ὁ λόγος ὁ σὸς ἀλήθειά ἐστιν» (Ιω. 17:17). Μένει εἰς τὸν αἰῶνα: «Εἰς τὸν αἰῶνα, Κύριε, ὁ λόγος σου διαμένει ἐν τῷ οὐρανῷ» (Ψαλμ. 118:89)· «Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσιν» (Ματθ. 24:35).

Καταγράφει για πάντα πῶς ο πιστός μπορεί να αποκτήσει αἰώνια ζωή: «Ταῦτα δὲ γέγραπται ἵνα πιστεύσητε ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ» (Ιω. 20:31). Καὶ δοξάζει τὸν Θεὸ καὶ τὸν μονογενῆ Υἱὸ Του, τὸν Κύριο καὶ Σωτῆρα ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστό: «Ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς, ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχειν· καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ» (Ιω. 5:39).

Οι κεραυνοί

Οι δέσμες φωτός που ἐξέρχονται ἀπὸ τὴν Ἀγία Γραφή καὶ τυλίγονται γύρω ἀπὸ τὸν δράκοντα καὶ τὸν κόσμον εἶναι κεραυνοί. Προέρχονται ἀπὸ τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ καὶ πληγώνουν τὸν δράκοντα. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ πιο ἰσχυρὴ δύναμη στο σύμπαν: «οὕτως οἱ λόγοι μου, λέγει Κύριος· οὐκ ἰδοὺ οἱ λόγοι μου ὥσπερ πῦρ, καὶ ὡς πέλυξ κόπτων πέτρων;» (Ιερ. 23:29). Οἱ Γραφές μιλοῦν γιὰ τὶς ἀστραπές τοῦ Κυρίου που ἐξέρχονται ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν Του: «καὶ ἀστραπὰς ἐπλήθυνεν καὶ συνετάραξεν αὐτούς» (Ψαλμ. 17:15)· «ἀστραψον ἀστραπὴν καὶ σκορπιεῖς αὐτούς, ἐξαπόστειλον τὰ βέλη σου καὶ συνταράξεις αὐτούς» (Ψαλμ. 143:6).

Ὅταν ὁ χριστιανὸς ἐκφέρει τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ, αὐτὸς εἶναι οδυνηρὸς γιὰ τὸν ἐχθρὸ καὶ τὸν πλήττει σαν κεραυνός. Ὅταν οἱ Εβδομήκοντα ἐπέστρεψαν χαρούμενοι ὅτι «καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου», ὁ Κύριος ἀπάντησε:

«Ἐθεώρουν τὸν Σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. Ἰδοὺ δίδωμι ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφρων καὶ σκορπίων καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσῃ.»

Λουκ. 10:18-19

Ο κεραυνός πλήττει τον ίδιο τον δράκοντα – «ὁ ὄφιν ὁ μέγας ὁ ἀρχαῖος, ὁ καλούμενος διάβολος καὶ ὁ Σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην» (Αποκ. 12:9) –, και πλήττει ὅσους τον ακολουθοῦν. Πλήττει στον πνευματικό χώρο, «ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλῃ πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις» (Εφεσ. 6:12), και σε ολόκληρο τον κόσμο ὅπου ἐκεῖνος ενεργεῖ. Ἐτσι οἱ ἅγιοι «ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ ἀρνίου και διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας αὐτῶν» (Αποκ. 12:11), και ἔτσι σε κάθε πιστό δίνεται ἡ υπόσχεση: «ἀντίστητε τῷ διαβόλῳ, και φεύξεται ἀφ' ὑμῶν» (Ιακ. 4:7).

Ο δράκων

Ο δράκων συμβολίζει τον Σατανά, τον οποίο ἡ Γραφή συχνά ἀποκαλεῖ δράκοντα: «Καὶ ἐκράτησεν τὸν δράκοντα, τὸν ὄφιν τὸν ἀρχαῖον, ὃς ἔστιν διάβολος και ὁ Σατανᾶς» (Αποκ. 20:2).

Εἶναι τυλιγμένος γύρω ἀπὸ τον κόσμο, διότι ἡ Γραφή μαρτυρεῖ ὅτι εἶναι ὁ θεὸς του αἰῶνος τούτου: «ἐν οἷς ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου ἐτύφλωσεν τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων εἰς τὸ μὴ αὐγάσαι αὐτοῖς τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ χριστοῦ, ὃς ἔστιν εἰκὼν τοῦ θεοῦ» (Β' Κορ. 4:4). Ο Κύριος τον ονόμασε «ὁ ἀρχὼν τοῦ κόσμου τούτου» (Ιω. 12:31), και ὁ Ἀπόστολος Ἰωάννης ἔγραψε ὅτι «ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται» (Α' Ιω. 5:19). Κρατεῖ αὐτὸν τον πεπτωκότα κόσμο πολὺ περισσότερο ἀπ' ὅσο ὁ χριστιανὸς γνωρίζει ἢ κατανοεῖ. Ἀπὸ την πτώση στον κήπο τῆς Εδέμ, ἡ πονηρὴ ἐπιρροή του ἔχει εἰσχωρήσει σε καθετὶ που ὁ χριστιανὸς συναντᾷ ἀπὸ μέρα σε μέρα. Αὐτός εἶναι ἐκεῖνος για τον οποίο γράφεται «κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος, τοῦ πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς ἀπειθείας» (Εφεσ. 2:2), και «ὁ ἀντίδικος ὑμῶν διάβολος ὡς λέων ὠρυόμενος περιπατεῖ ζητῶν τίνα καταπίῃ» (Α' Πέτρ. 5:8).

Ο δράκων ὀρθώνεται πρὸς τον σταυρὸ για να δείξει τὴν ἀνοιχτὴ ἀψήφηση του λόγου του Θεοῦ ἀπὸ τον διάβολο. Δείχνει τὴν ἀπόρριψη του Θεοῦ, του Χριστοῦ Του και καθετὶ ἁγίου, και τὴ σαφὴ πρόθεσή του να ἀντιταχθεῖ σε ὅλα ὅσα ὁ Θεὸς ἔθεσε σε κίνηση ἀπὸ την ἀρχὴ του χρόνου. Πάνω ἀπ' ὅλα, δείχνει τὴν πρόθεσή του να καταστρέψει τὸ ἀνθρώπινο γένος, πλάσμενο κατ' εἰκόνα και καθ' ὁμοίωση Θεοῦ: «καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον, κατ' εἰκόνα θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν· ἄρσεν και θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς» (Γέν. 1:27). Γι' αὐτόν ὁ Κύριος εἶπε: «Ἐκεῖνος

άνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐχ ἔστηκεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ» (Ιω. 8:44). «Καὶ ὠργίσθη ὁ δράκων ἐπὶ τῇ γυναικί, καὶ ἀπῆλθεν ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ σπέρματος αὐτῆς, τῶν τηρούντων τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ καὶ ἔχόντων τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ» (Αποκ. 12:17).

Εμμένει σε αὐτή την ἀψήφηση, μαζί με την ἀποστατική στρατιά του καὶ τοὺς πονηροὺς ἀνθρώπους τοῦ κόσμου που τον ἀκολουθοῦν, ἕως ὅτου ριχθεῖ στη λίμνη τοῦ πυρός, μαζί με ὅλους τοὺς οπαδοὺς του, ὅπως μαρτυρεῖ τὸ βιβλίο τῆς Αποκαλύψεως:

«Καὶ ὁ διάβολος ὁ πλανῶν αὐτοὺς ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός καὶ τοῦ θείου, ὅπου καὶ τὸ θηρίον καὶ ὁ ψευδοπροφήτης, καὶ βασανισθήσονται ἡμέρας καὶ νυκτὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.»

Αποκ. 20:10

«Πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ.»

Ματθ. 25:41

Η υδρόγειος

Η υδρόγειος ἔχει τὴ δική της σημασία, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸν δράκοντα που εἶναι κουλουριασμένος γύρω της. Εἶναι ἡ γη, ἡ δημιουργία τοῦ Θεοῦ. Ὄταν ὁ Θεὸς ὀλοκλήρωσε τὸ ἔργο Του, «εἶδεν ὁ θεὸς τὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν, καὶ ἰδοὺ καλὰ λίαν» (Γέν. 1:31).

Η γη δόθηκε στὸν ἄνθρωπο με θεία ἐντολή:

«Καὶ ἠυλόγησεν αὐτοὺς ὁ θεὸς λέγων *Αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς, καὶ ἄρχετε τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ καὶ πάντων τῶν κτηνῶν καὶ πάσης τῆς γῆς καὶ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἐρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς.*»

Γέν. 1:28

«Ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ τῷ κυρίῳ, τὴν δὲ γῆν ἔδωκεν τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων.»

Ψαλμ. 113:24

Ο άνθρωπος απώλεσε αυτή την κυριαρχία όταν παράκουσε τον Θεό στον κήπο της Εδέμ και έφαγε από τον απαγορευμένο καρπό: «ἐπικατάρατος ἡ γῆ ἐν τοῖς ἔργοις σου» (Γέν. 3:17).

Ο Χριστός προστάζει τους ακολούθους Του να Τον υπακούουν: «Ἐὰν ἀγαπᾶτέ με, τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς τηρήσατε» (Ιω. 14:15). Απέστειλε τους αποστόλους Του σε όλα τα έθνη:

«Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν.»

Ματθ. 28:19–20

Τους απέστειλε ώστε αυτός ο κόσμος να λυτρωθεί και να αποκατασταθεί ξανά σε ορθή σχέση με τον Θεό, και ο άνθρωπος να ασκεί κυριαρχία επί της γης όπως ο Θεός αρχικά είχε ορίσει. Διότι «καὶ αὐτὴ ἡ κτίσις ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ θεοῦ» (Ρωμ. 8:21).

Γι' αυτό μιλά η Κυριακή Προσευχή: «Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· Γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς» (Ματθ. 6:10). Με αυτά τα λόγια ο ίδιος ο Ιησούς διακηρύσσει ότι ο Θεός θέλει τη γη αποκατεστημένη στην τάξη που αρχικά είχε ορίσει. Η αποκατάστασή της σημαίνει ότι ο διάβολος, ο Σατανάς, έχει νικηθεί από τον λόγο του Θεού και από τη θυσία του Κυρίου και Σωτήρος ημών Ιησού Χριστού. Τότε «ἐγένετο ἡ βασιλεία τοῦ κόσμου τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων» (Αποκ. 11:15). Για τους λυτρωμένους είναι γραμμένο: «καὶ βασιλεύσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς» (Αποκ. 5:10).

Αυτό το σύμβολο της σφραγίδας υπενθυμίζει σε κάθε χριστιανό το χρέος να καθιστά φανερή τη βασιλεία του Θεού επί της γης. Ο Ιησούς κήρυττε: «Μετανοεῖτε· ἤγγικεν γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν» (Ματθ. 4:17), και απέστειλε τους μαθητές Του να λένε: «Ἡγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ» (Λουκ. 10:9). Όπου είναι παρών ο Ιησούς, εκεί είναι παρούσα η βασιλεία. Έτσι θα γίνει κατά την ημέρα του θριάμβου Του επί του δράκοντα, όταν ο άνθρωπος θα ασκεί και πάλι κυριαρχία επί της γης όπως ο Θεός αρχικά είχε ορίσει.

Τα σύννεφα της καταιγίδας και τα μανιασμένα ύδατα

Τα σύννεφα της καταιγίδας συμβολίζουν τον άνεμο, ο οποίος εδώ είναι το Άγιο Πνεύμα. Ο ίδιος ο Κύριος παρομοίασε το Πνεύμα με τον άνεμο: «Τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλ' οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει· οὕτως ἐστὶν πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ πνεύματος» (Ιω. 3:8). Κατά την Πεντηκοστή το Πνεύμα ήλθε «ὥσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας» (Πράξ. 2:2). Στην αρχή, «πνεῦμα θεοῦ ἐπέφερετο ἐπάνω τοῦ ὕδατος» (Γέν. 1:2).

Όταν ο χριστιανός χρησιμοποιεί τον λόγο του Θεού και ο κεραυνός πλήττει τον όφι και τους ακολούθους του εν πνεύματι, το Άγιο Πνεύμα κινείται σαν άγιος άνεμος και σαν θύελλα. Η κίνηση αυτή συνταράσσει τα ίδια τα ύδατα της γης, διότι «φωνή Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων, ὁ θεὸς τῆς δόξης ἐβρόντησεν, Κύριος ἐπὶ ὑδάτων πολλῶν» (Ψαλμ. 28:3). Ολόκληρη η γη επηρεάζεται από την πίστη του πιστού στον λόγο του Θεού και από τη χρήση του ως μαχαίρας. Όταν χρησιμοποιείται ορθά, το Άγιο Πνεύμα κινείται με δόξα, δύναμη και κυριαρχία. Έτσι έγινε και με την πρώτη Εκκλησία: «Καὶ δεηθέντων αὐτῶν ἐσαλεύθη ὁ τόπος ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι, καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες πνεύματος ἁγίου, καὶ ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ μετὰ παρρησίας» (Πράξ. 4:31).

Τα σύννεφα της καταιγίδας και τα μανιασμένα ύδατα ανταποκρίνονται στον χριστιανό: στη χρήση του λόγου του Θεού από αυτόν, και στην επίκληση του Αγίου Πνεύματος από αυτόν με πίστη στον Ιησού Χριστό, τον Κύριο και Σωτήρα ημών. Ο ίδιος ο Κύριος «ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ εἶπεν τῇ θαλάσῃ· **Σιώπα, πεφίμωσο**. Καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη», και οι μαθητές Του ρωτούσαν: «Γίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ;» (Μάρκ. 4:39, 41). Την ίδια εξουσία υποσχέθηκε σε όσους πιστεύουν:

«Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν ὅτι ὅς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ, Ἀρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ πιστεύσει ὅτι ἃ λέγει γίνεται, ἔσται αὐτῷ ὃ ἂν εἴπῃ.»

Μάρκ. 11:23

Έτσι, μολονότι λέγεται ότι ο κόσμος βρίσκεται υπό την εξουσία του διαβόλου, ο λόγος του Θεού θριαμβεύει. Δίνει στον χριστιανό εξουσία επί όσων ο άνθρωπος παραχώρησε στον Σατανά κατά την πτώση στον κήπο της Εδέμ. Διά του λόγου του Θεού, διά του τιμίου αίματος και της θυσίας του Ιησού Χριστού, και διά της εξουσίας Του, ο πιστός αποκαθίσταται στη θέση που δικαιοματικά του ανήκει. Όταν εκφέρει τον θείο λόγο της Γραφής, η ίδια η γη ανταποκρίνεται, και το Άγιο Πνεύμα είναι το μέσο αυτής της ανταπόκρισης. Το Πνεύμα δίνει δύναμη στην προσευχή του χριστιανού: «αὐτὸ τὸ πνεῦμα ὑπερεντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν στεναγμοῖς ἀλαλήτοις» (Ρωμ. 8:26). Το Πνεύμα δίνει επίσης δύναμη στις προσταγές του εν Πνεύματι, ακόμη και επί όσων είχαν απολεσθεί, τόσο μεγάλη είναι η δόξα του Ιησού Χριστού, του Κυρίου και Σωτήρος ημών: «**Ἐάν τι αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ ποιήσω**» (Ιω. 14:14).

Η Γραφή καταγράφει τα ίδια τα λόγια του Κυρίου: «**Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς**» (Ματθ. 28:18). Όσοι πιστεύουν στον Χριστό αποκτούν πρόσβαση σε αυτή την εξουσία διά του τιμίου αίματος του Αρνίου και διά της πίστεώς τους σε Αυτόν.

Τα χρώματα: το κυανό πεδίο και η χρυσή παρυφή

Το κυανό πεδίο είναι ο ουρανός. Από την αρχή ο άνθρωπος υψώνει το βλέμμα του στον ουρανό όταν μιλά στον Θεό: «Πρὸς σέ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου, τὸν κατοικοῦντα ἐν τῷ οὐρανῷ» (Ψαλμ. 122:1). Ο Κύριος δίδαξε τους μαθητές Του να προσεύχονται: «**Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου**» (Ματθ. 6:9).

Το κυανό συμβολίζει τους ουράνιους χώρους στους οποίους εισέρχεται ο χριστιανός με την προσευχή και τη δέηση. Είναι ο τόπος του θρόνου του Θεού: «Οὕτως λέγει Κύριος Ὁ οὐρανός μου θρόνος, καὶ ἡ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου» (Ησ. 66:1). Ο θρόνος αυτός είναι αόρατος και ακατάληπτος για τον χριστιανό, όμως εκείνος προσβλέπει σε αυτόν με πίστη διὰ του Χριστού Ιησού, «διὰ πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν, οὐ διὰ εἰδους» (Β' Κορ. 5:7). Προσέρχεται «μετὰ παρρησίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν ἔλεον καὶ χάριν εὐρωμεν εἰς εὐκαιρον βοήθειαν» (Εβρ. 4:16).

«Τὰ κρυπτὰ Κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν, τὰ δὲ φανερά ὑμῖν καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα» (Δευτ. 29:29). Στον άνθρωπο δίνεται αρκετή γνώση ὥστε να εξασφαλίσει τη σωτηρία του. Αυτή έρχεται μέσω του γραπτού λόγου της Αγίας Γραφής – «τὰ ἱερὰ γράμματα ... τὰ δυνάμενά σε σοφίσει εἰς σωτηρίαν διὰ πίστεως τῆς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ» (Β' Τιμ. 3:15). Έρχεται επίσης μέσω της καθοδήγησης, της διδασκαλίας και του παραδείγματος του Κυρίου και Σωτήρος ημῶν Ιησού Χριστού.

Όταν ο χριστιανός υψώνει την καρδιά του σε προσευχή, αυτή ανεβαίνει στον ουρανό, στο κυανό που συμβολίζει τους ουράνιους χώρους: «ἀναλάβωμεν καρδίας ἡμῶν ἐπὶ χειρῶν πρὸς Ὑψηλὸν ἐν οὐρανῷ» (Θρήν. 3:41).

«Κατευθυνθήτω ἡ προσευχή μου ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου, ἔπαρσις τῶν χειρῶν μου θυσία ἐσπερινή» (Ψαλμ. 140:2). «Καὶ ἀνέβη ὁ καπνὸς τῶν θυμιαμάτων ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων ἐκ χειρὸς τοῦ ἀγγέλου ἐνώπιον τοῦ θεοῦ» (Αποκ. 8:4).

Η χρυσή παρυφή μιλά για τον καθαρισμό του χριστιανού, ὅπως εκτέθηκε παραπάνω για τον χρυσό σταυρό. Η πίστη στον Ιησού Χριστό και στη δύναμη του αἱματός Του είναι πυρ που εξαγνίζει τον άνθρωπο, ὅπως ο χρυσός εξαγνίζεται στη φωτιά. «Καὶ διάξω τὸ τρίτον διὰ πυρός, καὶ πυρώσω αὐτοὺς ὡς πυροῦται τὸ ἀργύριον, καὶ δοκιμῶ αὐτοὺς ὡς δοκιμάζεται τὸ χρυσίον· αὐτὸς ἐπικαλέσεται τὸ ὄνομά μου, καὶ ἐπακούσομαι αὐτῷ» (Ζαχ. 13:9). Εδώ ο χρυσός συμβολίζει τον εξαγνισμένο χριστιανό, ο οποίος πιστεύει πλήρως και εμπιστεύεται τον Ιησού Χριστό, «**ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΣ ΚΥΡΙΩΝ**» (Αποκ. 19:16).

Η επιγραφή

Γύρω από την παρυφή εκτείνεται η επιγραφή «GARLAND F. BYERS, JR. ✠ EPISCOPUS». Το όνομα δηλώνει ότι η σφραγίδα ανήκει στον Επίσκοπο. *Episcopus* είναι η λατινική λέξη για τον επίσκοπο. Προέρχεται από την ελληνική λέξη *ἐπίσκοπος*, «επόπτης», τη λέξη που χρησιμοποίησε ο Άγιος Παύλος όταν έδωσε εντολή στους πρεσβυτέρους της Εφέσου:

«Προσέχετε οὖν ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ, ἣν περιποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος.»

Πράξ. 20:28

Μαζί, το όνομα και ο τίτλος σημαίνουν ότι ο Επίσκοπος μετέχει στον πνευματικό πόλεμο που διεξάγεται καθημερινά: «Τὰ γὰρ ὄπλα τῆς στρατείας ἡμῶν οὐ σαρκικά, ἀλλὰ δυνατὰ τῷ θεῷ πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων» (Β' Κορ. 10:4). Είναι μέλος της διακυβέρνησης του Θεού, χειροτονημένος στο αξίωμα του επισκόπου και επιφορτισμένος να διακηρύσσει την αληθινή διδασκαλία και να μη σιωπά. Διότι «δεῖ γὰρ τὸν ἐπίσκοπον ἀνέγκλητον εἶναι ὡς θεοῦ οἰκονόμον, ... ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδαχὴν πιστοῦ λόγου, ἵνα δυνατὸς ᾖ καὶ παρακαλεῖν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ὑγιαίνουσῃ καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν» (Τίτ. 1:7, 9).

Η σιωπή θα λογιζόταν αμαρτία: «Εἰδότι οὖν καλὸν ποιεῖν καὶ μὴ ποιοῦντι, ἁμαρτία αὐτῷ ἐστίν» (Ιακ. 4:17). Ο Κύριος προειδοποίησε τον σκοπό που βλέπει τη ρομφαία να έρχεται και δεν σαλπίζει: «τὸ αἷμα ἐκ χειρὸς τοῦ σκοποῦ ἐκζητήσω» (Ιεζ. 33:6). Ο Άγιος Παύλος είπε: «οὐαὶ δέ μοι ἔστιν ἐὰν μὴ εὐαγγελίζωμαι» (Α' Κορ. 9:16).

Η επιγραφή θυμίζει την παραβολή των ταλάντων (Ματθ. 25:14–30). Ένας κύριος παρέδωσε τα υπάρχοντά του στους δούλους του πριν από ένα ταξίδι, και δύο από αυτούς εμπορεύθηκαν και διπλασίασαν όσα τους είχαν δοθεί. Στον καθένα από αυτούς ο κύριος είπε: «Εὖ, δούλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ! ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου» (Ματθ. 25:21). Ο τρίτος έκρυψε το τάλαντό του στη γη, και ο κύριος του απάντησε: «Πονηρὲ δούλε καὶ ὀκνηρὲ» (Ματθ. 25:26). Η παραβολή υπενθυμίζει στον Επίσκοπο την ιερή του υποχρέωση:

- να κηρύττει το ευαγγέλιο του Ιησού Χριστού όπως ο ίδιος το κατανοεί·
- να υπερασπίζεται ό,τι είναι ορθό και δίκαιο ενώπιον του Θεού· και
- να είναι καλός και πιστός δούλος του Κυρίου και Σωτήρος ημών Ιησού Χριστού.

Ο Επίσκοπος δεν γνωρίζει γιατί κλήθηκε. Γνωρίζει μόνο ότι κλήθηκε, και αυτό και μόνο το γεγονός του περιβάλλει εξουσία και ευθύνη. «Οὐχ ὑμεῖς με ἐξελέξασθε, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς, καὶ ἔθηκα ὑμᾶς ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρητε, καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν μένη» (Ιω. 15:16). «Ἀμεταμέλητα γὰρ τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κλήσις τοῦ θεοῦ» (Ρωμ. 11:29). Από εκείνους στους οποίους δόθηκαν πολλά, πολλά ζητούνται: «Παντὶ δὲ ᾧ ἐδόθη πολὺ, πολὺ ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ» (Λουκ. 12:48).

Οι μικροί σταυροί που συνοδεύουν το όνομα του Επισκόπου και τη λέξη *Episcopus* σημαίνουν ότι είναι επίσκοπος του σταυρού, επίσκοπος στην Εκκλησία του Κυρίου και Σωτήρος ημών Ιησοῦ Χριστοῦ. Δείχνουν πώς τόσο το όνομά του όσο και το αξίωμά του στέκουν σε σχέση με τον Χριστό. «Ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, δι' οὗ ἐμοὶ κόσμος ἐσταύρωται καὶ γὰρ τῷ κόσμῳ» (Γαλ. 6:14). Ο Επίσκοπος οφείλει πίστη στον Χριστό, και στον Θεό, πάνω από κάθε τι. Οι σταυροί συμβολίζουν αυτή την υπακοή, η οποία οφείλεται μόνο στον Θεό:

«Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἔρχεσθαι, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ' ἡμέραν καὶ ἀκολουθείτω μοι.»

Λουκ. 9:23

«Οὐδεὶς δύναται δυσὶν κυρίοις δουλεύειν.»

Ματθ. 6:24

«Πειθαρχεῖν δεῖ θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις.»

Πράξ. 5:29

Το ρητό

Το ρητό *Euntes in Mundum Universum*, «Πορευόμενοι σε όλο τον κόσμο», είναι τοποθετημένο μέσα στο χρυσό της σφραγίδας. Είναι τοποθετημένο στο χρυσό επειδή ο Επίσκοπος, κανονικά χειροτονημένος, έχει εξαγνιστεί από το πυρ του Αγίου Πνεύματος και έχει λάβει την ιερωσύνη. Η ιερωσύνη αυτή του αναθέτει τώρα ευθύνη για τη διάδοση του ευαγγελίου πολύ βαρύτερη από εκείνη που έφερε πριν. Το πυρ αυτό αναζωπυρώνεται με κάθε μυστηριακή πράξη που τελεί. Όπως έγραψε ο Άγιος Παύλος στον Τιμόθεο: «ἀναζωπυρεῖν τὸ χάρισμα τοῦ θεοῦ, ὃ ἐστὶν ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν μου» (Β' Τιμ. 1:6).

Τα λόγια αυτά είναι η εντολή των αποστόλων και των διαδόχων τους, των επισκόπων. Είναι η ίδια η προσταγή του Χριστού:

«Πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει.»

Μάρκ. 16:15

Ο λόγος του Θεού και το ευαγγέλιο του Ιησού Χριστού πρέπει να κηρύττονται και να γίνονται προσιτά σε όλα τα έθνη του κόσμου: «Και κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ εἰς μαρτύριον πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν» (Ματθ. 24:14). Γι' αυτό ο Επίσκοπος φέρει τον τίτλο Επίσκοπος των Εθνών. Η εντολή του Χριστού στο Μάρκ. 16:15 απαιτεί από καθέναν που καλείται στη διακονία Του να πορευθεί σε όλο τον κόσμο και να κηρύξει το ευαγγέλιο σε κάθε κτίσμα.

Σε περασμένες εποχές αυτό σήμαινε φυσική παρουσία: να ταξιδεύει κανείς, να εξέρχεται και να διαδίδει τον λόγο του Θεού. Στη σημερινή εποχή σημαίνει επίσης, για τον Επίσκοπο, να γράφει και να δημοσιεύει τον λόγο του Θεού και την αληθινή διδασκαλία και να τα καθιστά προσιτά στον Παγκόσμιο Ιστό, ώστε να τα διαβάζουν όλα τα έθνη, αν το επιλέξουν. «Γράψον ὅρασιν καὶ σαφῶς εἰς πυξίον, ὅπως διώκῃ ὁ ἀναγινώσκων αὐτά» (Αββ. 2:2). «Πῶς δὲ ἀκούσουσιν χωρὶς κηρύσσοντος;» (Ρωμ. 10:14).

Η αποδοχή του λόγου του Θεού και του Ιησού Χριστού είναι προσωπική επιλογή και δεν πρέπει να επιβάλλεται σε κανέναν. «Ἐκλέξασθε ὑμῖν ἑαυτοῖς σήμερον τίνι λατρεύσητε» (Ιησ. Ναυή 24:15). «Καὶ ὁ θέλων λαβέτω ὕδωρ ζωῆς δωρεάν» (Αποκ. 22:17). Ο Κύριος λέει: «Ὁ ἀδικῶν ἀδικησάτω ἔτι, καὶ ὁ ῥυπαρὸς ῥυπαρευθήτω ἔτι, καὶ ὁ δίκαιος δικαιοσύνην ποιησάτω ἔτι, καὶ ὁ ἅγιος ἁγιασθήτω ἔτι» (Αποκ. 22:11).

Έργο και λειτουργήμα του Επισκόπου είναι να εκθέτει τον λόγο του Θεού και το ευαγγέλιο του Ιησού Χριστού ενώπιον πιστών και απίστων εξίσου. Για τον πιστό, η πίστη μπορεί να αναζωπυρωθεί, να ενισχυθεί και να στερεωθεί, όπως ο Κύριος παρήγγειλε στον Πέτρο: «καὶ σὺ ποτε ἐπιστρέψας στηρίξον τοὺς ἀδελφούς σου» (Λουκ. 22:32). Για τον άπιστο, μπορεί να τον οδηγήσει στην πίστη στον Ιησού Χριστό, τον Κύριο και Βασιλέα, «ἄρα ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς, ἡ δὲ ἀκοὴ διὰ ῥήματος θεοῦ» (Ρωμ. 10:17).

Σημειώσεις

¹ Κλήμης ο Αλεξανδρεύς, *Παιδαγωγός*, βιβλ. 3, κεφ. 11.

² *Encyclopædia Britannica*, λήμμα «sigillography».

Euntes in Mundum Universum: «Πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα» (Μάρκ. 16:15,
Πατριαρχικὴ Ἑκδοση).